

Referat for det 15. ordinære skovrådsmøde

Tid og sted for mødet:

D. 3. oktober 2018 kl. 10-15 på Ryegaard. Mødet foregik i Brandsprøjtehuset, Munkholmvej 377, 4060 Kr. Såby

På Skovrådsmødet deltog:

Carsten With Thygesen	(Formand)
Niels Otto Lundstedt,	Dansk Skovforening
Tanja Blindbæk Olsen,	Dansk Skovforening
Kristian Gernow,	Skovdyrkerne
Karen Post på vegne af Johan Tesdorpf,	Landbrug & Fødevarer
Michael Glud,	HedeDanmark
Henrik Skibsted Jakobsen,	Danske Træindustrier
Nora Skjernaa Hansen,	Danmarks Naturfredningsforening
Lisbet Christoffersen,	Verdens Skove
Henrik Wejdling,	Dansk Ornitologisk Forening
Anker Madsen og Jes Lind Bejer	Friluftsrådet
Vivian Kvist Johannsen,	IGN, Københavns Universitet

Fra Miljøstyrelsen deltog:

Kontorchef Rikke Reumert Schaltz
Specialkonsulent Pernille Karlog

Fra Naturstyrelsen deltog:

Forstfuldmægtig Per Lynge Jensen (pkt. 5 og 6)

Fra Miljø- og Fødevareministeriets departement deltog:

Kontorchef Isabelle Navarro Vinten
Sekretær for Skovrådet Mette Rask Jensen

Afbud:

Jesper Fredshavn	DCE, Aarhus Universitet
Troels Garde Rasmussen,	Kommunernes Landsforening
Jacob Heilmann-Clausen,	CMEC, Københavns Universitet
Thor Hjarsen,	WWF

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt med ønske om, at sidste punkt under meddelelser flyttes forrest.

2. Godkendelse af referat fra mødet den 4. juni 2018

Bilag a

Til godkendelse

Referatet blev godkendt med følgende bemærkninger:

Dansk Ornitologisk Forening bemærkede at bilaget til referatet vedr. tilskudsordningerne ikke er vedhæftet.

3. Udkast til kommissorium for underudvalg om ”biomasse”

Bilag b og b1

Resumé:

Ved Skovrådsmødet d. 4. juni 2018 blev det besluttet at nedsætte et underudvalg om biomasse. Underudvalgets første opgave var at skrive et papir med bemærkninger til Klimarådet på baggrund af deres rapport om biomassens rolle i den grønne omstilling. Bemærkningerne blev sendt d. 28. juni 2018. Kommissoriet skal beskrive hvilke andre opgaver, underudvalget forventes at varetage. Det foreliggende udkast er udarbejdet af sekretariatet og dækker drøftelserne i Skovrådet fra sommeren.

Til beslutning

Dansk Skovforening gav udtryk for, at oplægget beskriver en opgave, der er umulig at overkomme for et underudvalg.

Verdens Skove foreslog at oprette en kommission.

IGN påpegede, at klimarådet er for snæver en målgruppe, samt at perspektivet på 10-20 år er for lidt. I andre sammenhænge opereres der med en tidshorisont frem til år 2050.

Formanden oplyste om, at han er blevet kontaktet af det bioøkonomiske panel, og der forventes en dialog.

Dansk Ornitologisk Forening bemærkede, at der mangler en bioøkonomisk dimension, og at der savnes refleksioner omkring VE-direktivet og bæredygtighedskriterierne. Målgruppen er ikke kun Klimarådet.

Dansk Skovforening tilføjede, at foreningen ikke fandt det relevant at vurdere de eksisterende bæredygtighedskriterier på danske forhold. Det er den importerede biomasse, der er problemet. Det er fint at spille ind til det bioøkonomiske panels drøftelser vedr. skov.

Danmarks Naturfredningsforening var enig i, at det er fint at koordinere med

bioøkonomisk panel. DN tilføjede, at der er slået et stort brød op og underudvalget bør fokusere på træet i skoven, som er vores spidskompetence. Formålet for underudvalget kan bredes ud til at sætte Skovrådet i stand til at give indspil og evt. anbefalinger på den grønne dagsorden. Ofte er der kort frist for reaktioner på nye initiativer og ændringer i rammeforudsætninger.

Henrik Skibsted (formand for underudvalget) konstaterede, at det i juni med den fælles udtalelse til Klimarådet lykkedes at lave en hurtig leverance, men der ligger et stort arbejde i at få kommunikationen til at fungere. Vi bør fokusere på Skovrådets spidskompetence i skovene og klæde rådet på til at rådgive ministeren ud fra opdateret viden. Rådet er nødt til at arbejde på at få nogle flere midler til at bestille rapporter eller give sekretariatet opgaver om at samle viden. **HS** stillede spørgsmålstejn ved, om det er Skovrådets opgave at sikre dialog med Klimarådet og andre, når Skovrådets kerneopgave er at rådgive miljø- og fødevarerministeren.

Skovdyrkerne spurgte, om underudvalget skal være permanent eller levere et produkt med fast bagkant.

Danmarks Naturfredningsforening bemærkede, at der bliver hentet store mængder træbiomasse fra det åbne land, hvilket har store konsekvenser for vores landskab, og spurgte om Skovrådet kan tage denne problematik med, da det ikke behandles andre steder.

Landbrug & Fødevarer mente, at der bør fokuseres på skovbiomasse.

Verdens Skove bakkede op om at fokusere på det, der foregår i skoven og i landskabet, men der skal sikres fokus på konflikterne mellem biomassen og biodiversiteten og øvrige områder. **VS** understregede, at det er vigtigt, at Skovrådet på et andet tidspunkt også drøfter betydningen af at udnytte biomassen fra det åbne land.

IGN oplyste om, at biomassen ikke har stort fokus i servicegennemgangen af den forskningsbaserede myndighedsbetjening. Der er derfor et behov for, at Skovrådet støtter op om at sikre fokus på dette område.

Formanden samlede op og foreslog, at underudvalget skal levere et produkt med fast bagkant. Derudover skal det tydeliggøres, at Skovrådets styrke er træbiomasse og skovdyrkning, og ikke markedspotentiale. Formanden var enig i, at der bør fokuseres på rådgivning af miljø- og fødevarerministeren. Men Skovrådet skal have et beredskab, så det kan give indspark og kommentarer, hvis nogen spørger til input, eller andre råd/ kommissioner bevæger sig ind over Skovrådets interesseområde. Det er vigtigt, at beslutningen om mulige anbefalinger træffes i selve Skovrådet.

Formanden foreslog at mødes med sekretariatet for at udarbejde et nyt udkast og give kommissoriet en runde mere, samt at arbejde for et møde med ministeren, hvor det skal gøres klart, at skovområdet er vigtigt og bør prioriteres. Han tilføjede, at der mangler økonomiske ressourcer til Skovrådets arbejde i forhold til de ambitioner og forventninger, som Skovrådets medlemmer har til at kunne rådgive ministeren.

4. Oplæg fra underudvalg om zonerings

Bilag b2

Resumé:

Underudvalget har afholdt første møde, og formanden Niels Otto Lundstedt gav en mundtlig status. Underudvalget nåede til enighed om de overordnede rammer for underudvalgets arbejde: Punkterne om "Overblik over værktøjer til zonerings" og "Overblik over internationale erfaringer med anvendelse af zonerings" bliver prioriteret lavt. Der skal afholdes tre møder i alt og leveres et oplæg til Skovrådet.

Ved det første møde behandlede underudvalget det første punkt om definition af begrebet zonerings, og hvordan dette bruges i praksis. Begrebet er brugt i mange sammenhænge, og en zone skal have en udstrækning (ikke et punkt). Zonerings er et udtryk for, at man reserverer et areal i skoven til et bestemt formål (hovedformål), men det udelukker ikke, at der kan løses flere opgaver samme sted. Zonerings er et godt redskab til at vise omverdenen, hvad vi gør. Underudvalget vil ikke beskæftige sig med zonerings som et lovgivningsredskab, men udelukkende som et planlægningsredskab i praksis.

Næste møde kommer til at omhandle skala og friluftsliv. Tredje møde kommer til at omhandle fordele og ulemper ved zonerings. Forskerne leverer løbende artikler til selvstudium.

Til drøftelse

Skovdyrkerne syntes, at det er et godt valg at fokusere på planlægning og ikke lovgivning. Skovdyrkerne foreslog at genindføre grønne driftsplaner som et godt værktøj til at håndtere zonerings og foreslog, at inddrage en klimazone.

Friluftsrådet bemærkede, at zonerings ikke adskiller sig meget fra skovbrugets hidtidige virke, hvor der har været forskellige formål i forskellige dele af skoven. Derimod er der fx i den politiske debat et behov for at sætte fokus på, at nogle formål ikke er ekskluderende.

Formanden bemærkede, at det er vigtigt, at Skovrådet er forberedt på disse diskussioner og kan spille ind, når det er vigtigt. Skovrådet dækker skov og arealer med skovlignende karakter.

Niels Otto Lundstedt (formand for underudvalget) tilføjede, at skovplanlægningen aktuelt stopper ved skovbrynet, så zoneringsdrøftelsen er afgrænset hertil i første omgang, men det vil være oplagt at tænke skovlandskaber ind på den længere bane.

Formanden spurgte, om der er enighed i Skovrådet om denne tilgang.

Danmarks Naturfredningsforening bakkede op og svarede videre, at det er vigtigt at få belyst, at arealer kan have flere overlappende formål. Dog skal der være opmærksomhed på afvejningen af, hvilket formål der prioriteres højest i praksis. Derfor er det vigtigt at tale om hovedformål.

Verdens Skove spurgte, hvad formålet med at drøfte zonerings er, hvis skovbruget

har gjort det i mange år.

Niels Otto Lundstedt svarede, at formålet bl.a. er, at afprøve arbejdsformen i Skovrådet på et emne, hvor der er behov for at få en fælles terminologi og vidensgrundlag for drøftelserne.

Danske træindustrier tilføjede, at multifunktionalitet på skovniveau kan være zoneret på arealniveau.

5. Den endelige udpegning af biodiversitetsskov i statens skove

Resumé: Naturstyrelsen orienterede om de endelige udpegninger af statens skove til biodiversitetsformål. Et forslag til udpegningerne blev offentliggjort d. 22. januar 2018 og var i høring fra 2. februar til 30. marts. Der blev i alt modtaget 37 høringssvar. Der er i forbindelse med udpegningerne udarbejdet en del materialer, som dels har dannet grundlag for udpegningerne dels beskriver fremgangsmåden i udpegningerne og syntesen.

Der er udpeget 13.800 ha (måltal var 13.300) som store sammenhængende arealer (Grib Skov, Tisvilde Hegn m.m.) med hele skove inkl. lysåbne arealer og skovveje m.m. Der er i analysen af om et areal skulle udpeges taget hensyn til, om de enkelte sårbare arter kan fremmes med alm. naturnær skovdrift, og om arterne er repræsenteret flere steder i andre udpegede skove. Der er mange sårbare arter knyttet til rødgran, og derfor vil alle rødgraner ikke blive udryddet på arealer udlagt som løvskov.

Forskellen mellem de endelige udpegninger og høringsmaterialet er småarealer (i alt ca. 18 ha), som primært er fredninger (fx ved Hald og ved Farum), lysåbne arealer (Slåen Sø og Hindemede) og små arealer, der var kommet med ved en fejl. Justeringerne ved fredninger skyldes bl.a., at fredningen skal fremme andre formål end formålet med udpegningen til biodiversitetsformål. Der er ikke medtaget nye skove eller taget hele skove ud i forbindelse med høringen. Ændringerne fremgår af høringsnotatet.

Til orientering

6. Den fremadrettede forvaltning af statens skove til biodiversitetsformål – proces og indhold

Resumé: Naturstyrelsen gennemgik processen for udarbejdelse af forvaltningsplaner for skove til biodiversitetsformål. Der udarbejdes overordnede retningslinjer, som lægger rammen for forvaltningsplanerne og hugstplanerne for de konkrete arealer. Der indgår både retningslinjer for biodiversitet, friluftsliv, fortidsminder, forsøgsarealer m.m. Der vil være borgerinddragelse via brugerråd inden udkast til forvaltningsplanerne offentliggøres. I de vedlagte dias er de foreløbige tanker om retningslinjerne beskrevet. Der blev fx nævnt, at generelt hugges oversøiske arter hårdest, mens gamle træer over 150 år gamle (hjemmehørende eller potentielt hjemmehørende) ikke hugges, samt at

skovgræsningen vil finde sted inden for store indhegninger (over 100 ha tilstræbes). Derudover vil det stadig være muligt at have friluftsliv og friluftsfaciliteter, både vedligehold af eksisterende faciliteter samt opførelse af nye.

Til orientering

Dansk Skovforening spurgte, om der er prioriteret ekstra midler til den ændrede drift. **Naturstyrelsen** svarede, at der er afsat midler til den løbende drift, som primært kommer til at gå til græsning. Ellers lægges der vægt på de frie dynamikker. Indfasningsperioden for udlæg af løvskov slutter år 2026, mens det for udlæg af nåleskov er år 2066.

Verdens Skove spurgte, om Naturstyrelsen vil standse oprensning af grøfter i overgangsperioden. Hertil svarede **Naturstyrelsen**, at der er meget lidt oprensning af grøfter i forvejen. Der kan være situationer, hvor grøfter ikke lukkes, fx af hensyn til lovgivning, økonomi, friluftsliv eller færdsel.

Friluftsrådet bemærkede, at færdselsloven også gælder for skovveje og at husdyr skal hegnes mod vej. Det er en problemstilling, der skal løses.

Verdens skove spurgte ind til tilskudsfordring. Hertil svarede **Naturstyrelsen**, at der vil blive tilskudsfordret i nødvendigt omfang, for at kunne leve op til Dyreværnsloven.

7. Meddelelser

Bilag c + d

- Status på det energipolitiske område

Isabelle Navarro Vinten orienterede om udviklingen i energi- og klimapolitikken i forhold til skove og skovbrug:

- I EU er man blevet politisk enige om reglerne i det ændrede direktiv om vedvarende energi (VE-direktiv), herunder nye bæredygtighedskriterier for skovbiomasse. Målet for andelen af vedvarende energi i 2030 er hævet fra 27 til 32 pct., og man er enedes om EU-minimumskriterier for skovbiomasse¹. Det betyder, at de enkelte medlemslande vil kunne fastsætte yderligere krav på området. Der udestår stadig endelig formel vedtagelse i rådet og parlamentet, og der vil følge en fase, hvor nærmere regler for implementering skal fastlægges. Reglerne vil træde i kraft i 2021.
- I EU er man også blevet enige om nye regler for medlemslandenes

---

¹ Direktiv (EU) 2018/2001, endeligt vedtaget 11/12 2018. Direktivet fastlægger bæredygtighedskriterier for anvendelse til forskellige energiformål af biobrændstoffer (flydende brændstof til transport, som er produceret på grundlag af biomasse), flydende biobrændsler (flydende brændstof til energiformål, bortset fra transport, herunder elektricitet og opvarmning og køling, fremstillet af biomasse) og biomassebrændsler (gasformige og faste brændsler produceret af biomasse). Nyt i forhold til det hidtidige og stadig gældende direktiv for vedvarende energi (og af særlig interesse for skovbruget) er bl.a., at der er indført forskellige bæredygtighedskriterier for skovbiomasse og for biomasse fra landbrug samt, at direktivet også medtager ”biomassebrændsler”. For biomassebrændsler kan medlemsstaterne med henblik på de af direktivet anførte formål indføre yderligere kriterier for bæredygtighed.

reduktionsforpligtelser frem til 2030. Man har samtidig besluttet, at bidraget fra jorder og skove inden for bestemte max-grænser kan medregnes heri og fastsat nærmere regler for, hvordan, det skal opgøres. Det er et kompliceret regelsæt, hvor skovrejsning, skovrydning og forvaltning af eksisterende skov håndteres efter forskellige principper. Et centralt element er, at de enkelte medlemslande inden årets udgang skal fastlægge en "skovregnskabsplan" med en basis-linje, et såkaldt "forest reference level" for skovudviklingen frem til 2030. (Se mere under punktet om Danish National Forest Accounting Plan).

- Herhjemme enedes samtlige partier i Folketinget den 28. juni om en ny energiaftale, der vil løbe fra 2020 til 2024. Der er mange elementer heri, der kan interessere skovbruget, herunder fx afskaffelse af kraftvarmekrav og brændselsbinding til naturgas i varmesektoren, en lavere el-afgift, som ventes at øge incitamentet til varmepumper, samt nedsættelse af støtte til biomassebaseret el-produktion. Nok så væsentligt, og især på den længere bane, er, at parterne enedes om at arbejde for et mål om netto-nul-udledning i EU og Danmark allerede i 2050. Dette kan ventes at give fornyet fokus på mulighederne for at øge optag og lagre af CO₂, fx på skovområdet. Energi-, forsynings- og klimaministeren planlægger en konference herom senere på året. Skovforeningen arrangerede i uge 41 en skovkonference på Christiansborg.
- På det globale spor afholder parterne til Klimakonventionen, Kyotoprotokollen og Parisaftalen en stor konference i Katowice i Polen til december 2018 ("COP24"). Der er formelt tale om tre forskellige partsmøder. Forud for konferencen vil FN's klimapanel, IPCC, udgive en rapport om fremdrift i retning af Parisaftalens målsætninger. Rapporten vil formentlig sætte nyt fokus på behovet for både at fremskynde reduktionerne og øge optag og lagre af drivhusgasser. (Rapporten blev offentliggjort den 8. oktober og kan ses her: <http://www.ipcc.ch/>)

Danske Træindustrier pointerede, at VE-direktivet har to knaster: Koblingen til skovningslicenser kan være et problem for DK, samt muligheden for at kunne dokumentere bæredygtighedskriterier.

Dansk Skovforening tilføjede, at EU valgte at fastholde den risikobaserede tilgang i VE-direktivet. Der er stadig fem kriterier, der kun er overordnet beskrevet, hvor detaljerne stadig udestår.

Danmarks Naturfredningsforening efterspurgte en kort status på skovprogram og skovlov. Hertil svarede **Isabelle Navarro Vinten**, at færdiggørelsen af skovprogrammet er i sin afsluttende fase. Skovloven er ikke på lovprogram og ministeren har ikke taget politisk stilling til behovet for ændringer i skovloven.

- NFAP – Danish National Forest Accounting Plan

IGN orienterede om, at **IGN** er på vej med en rapport med en national skovregnskabsplan, der fastlægger en basis-linje, et referenceniveau, som er en prognose for kulstofbinding i 2021-2030 til brug for fastlæggelse af EU-medlemsstaternes opgørelse af hvilke CO₂-optag og -udledninger i skove, der kan medregnes i deres reduktionsforpligtelser (EU FORORDNING 2018/841 om drivhusgasser fra arealanvendelse). Skovregnskabsplanen kommer på engelsk og

adresserer en række kriterier fra en ny forordning, der fastlægger nærmere regler for fastlæggelse af referenceniveauet og for opgørelserne. Den inddrager danske kriterier og regler, herunder bæredygtig dansk skovdrift (jf. Forets Europe bæredygtighedskriterierne). Hvis DK binder mindre CO₂ i gamle skove end referenceniveauet, skal vi udlede tilsvarende mindre andetsteds eller købe ”kreditter”. Hvis DK binder mere end referenceniveauet, kan vi generere ”kreditter” til en vis grænse. Det specielle i den nye opgørelsesmetode er, at al skovrejsning ældre end 20 eller 30 år (alder endnu ikke afklaret) ikke tælles med som skovrejsning, men vil skulle indregnes i referenceniveauet for gammel skov. Skovene udgør store kulstofpuljer, så selv små usikkerheder på skovovervågningen giver store forskelle i referenceniveauet. CO₂-lagring i træprodukter skal også regnes med, men kun det, der produceres i Danmark af hhv. savet træ, plader og papirvarer baseret på Danmarks eget råtræ. Eksport af sådant savet træ, plader og papir kan også medregnes. Eksportbidraget er faldende, men der afskrives på en stor pulje, der blev eksporteret tidligere (produkterne antages at henfalde efter forskellige halveringstider). Import tælles ikke med, da den medregnes i eksportlandene. Referenceniveauet skal fastsættes på basis af forvaltningspraksis i skovene i perioden 2000- 2009. Det er den, der danner grundlag for fremskrivningerne (virkninger af efterfølgende politiske beslutninger og markedsændringer må ikke medregnes i referenceniveauet, men vil kunne påvirke den faktiske udvikling). Skovregnskabsplanen er ikke en forvaltningsplan, men er alene et grundlag for nationalt kulstofregnskab. Hele rapporten med talmateriale påtænkes sendt i høring.

Dansk Skovforening spurgte ind til hvordan hugst tælles med. **IGN** oplyste at referenceniveauet fastlægges ud fra ændringer i aldersklasser og deres vedmasseniveauer. Der beregnes således ikke værdier for tilvækst og hugst i fremskrivningerne, men som følge af aldersklasse fordeling kan der ske ændringer i hugstvolumen.

Danmarks Naturfredningsforening pointerede, at det er et vigtigt og svært emne. Der er et stort incitament til at sætte et for lavt referenceniveau, så man kan opnå større kreditter. Hertil svarede **IGN**, at anvendte data for reference niveauet skal kunne dokumenteres og vil være genstand for efterfølgende EU-revision og at EU's forordning opstiller en række kriterier til denne dokumentation.

Dansk Skovforening bemærkede, at skovregnskabet ikke bliver set alene, men inden for et samlet LULUCF, og spurgte til hvor stort det politiske incitament er til at lave skovtiltag, der kan påvirke regnskabet. **IGN** svarede, at ved afregninger af skovrejsning ift. CO₂-bogholderiet skal man starte med at fratrække kulstofindholdet i den forudgående afgrøde, hvilket for korn er 6 tons kulstof (svarende til 12 tons tørstof). Dermed er det en ret tung byrde for skovrejsningen at bære, når der kun kan ses max 10 år frem (og skove i starten vokser ret langsomt). Der vil være andre forhold der kan påvirke den faktiske udvikling i såvel skovrejsning som i resten af skovarealet.

Formanden bemærkede, at skovrejsningstilvæksten kun er 80 pct. af, hvad man ville forvente, jf. en analyse fra 2014 af **IGN**. **IGN** svarede, at klassiske vækstmodeller bygger på komplette bevoxsninger med optimal tilvækst. Der er mere planteafgang, mere ukrudt, veje stier, vildtage m.m. end antaget i vækstmodellerne og dette indregnes i fremskrivningerne.

Formanden pointerede, at brugen af data fra år 2000-2009 på år 2020-2030 forudsætter, at forholdet mellem energitræ og gavntræ er uændret, og det er den ikke. Hertil svarede **IGN**, at referenceniveaet skal forudsætte en uændret intensitet, og dette forsøges indarbejdet i såvel rapport som regnskabsplan, og har primært betydning for fremskrivning vedr. træprodukter (HWP). Udviklingen af skoven ses som samlet pulje, og der beregnes ikke tilvækst/hugst prognose.

HedeDanmark spurgte, hvorfor der ikke ses på den aktuelle tilvækst og hugst i stedet for en referenceperiode. **IGN** svarede, at EU's forordning kræver, at der anvendes en reference fra en periode, der formodentlig er upåvirket af klimapolitiske indsatser. Nye indsatser skal ikke påvirke referenceniveaet. Den aktuelle tilvækst og hugst bliver afspejlet i rapporteringen.

- Tørke i skovbruget. Orientering om igangværende undersøgelser.

Isabelle Navarro Vinten orienterede om, at Dansk Skovforening i juli 2018 henvendte sig til MFVM om skovbrugets udfordringer som følge af tørken. Miljø- og fødevareministeren svarede, at han deler deres bekymring over de udfordringer, tørken har påført skovbruget, og at han gerne modtager Dansk Skovforenings vurdering af skadernes omfang. Henvendelsen er blevet oversendt til Skatteministeren, da Skovforeningens forslag bl.a. går på udskydelse af betaling af jordskatter. Som Skatteministeren har svaret landbruget, forventer vi ikke, at dette vil være en mulighed, da det vurderes at være ulovlig statsstøtte. Miljøstyrelsen har udsendt en vejledning vedr. tørkeskader i privat skovrejsning med tilskud. Miljøstyrelsen har ligeledes henvendt sig til IGN for at få svar på en række spørgsmål vedr. tørkens omfang og forventer at få svar i oktober eller november 2018.

IGN bemærkede, at tørken kan påvirke både tilvækst og vedkvalitet. Skovstatistikken bliver opgjort her til oktober, og hugstforsøgene bliver gennemgået for at sammenfatte tegn på tørke. Status umiddelbart er, at træerne generelt ikke har lidt bladtab, men at der er målt negativ tilvækst i nogle forsøgspareceller, hvilket vil sige, at træerne er blevet mindre/er skrumpet. Der kan komme effekter til næste år i forhold til misfarvninger, blomstervækst, knopvækst m.m.

Danske Træindustrier spurgte, om der er taget kontakt til EU i forhold til EU-støtten, da situationen må være den samme i hele Europa. Hertil svarede **MFVM** at der ikke umiddelbart er tegn på dette.

Friluftsrådet spurgte, om tørken har været exceptionel. **IGN** svarede, at sommeren har været exceptionel både i varme og i fravær af nedbør, men en våd vinter har måske reddet træerne gennem en vandmættet rodzone.

Til orientering

8. Evt.

Næste møde vil omhandle klima og biomasse, og det planlægges i februar i uge 6. Sekretariatet udsender en doodle sammen med referatet.

9. Evaluering af mødet

Danske Træindustrier bemærkede, at det var godt, at dagsordenen ikke har været så presset, så der er god tid til drøftelserne.

Danmarks Naturfredningsforening udtrykte, at det var godt at komme ud og se noget i forbindelse med skovrådsmøderne og udtrykte generelt tilfredshed med mødet.

Ekskursion på Ryegaard Gods

Bilag:

- a.** Udkast til referat af møde 4. juni 2018 i Skovrådet.
- b.** Udkast til kommissorium for undervalg om Biomasse.
- b1.** Brev fra Skovrådet til Klimarådet.
- b2.** Referat fra første møde i underudvalget om zoner.
- c.** Vedr. vurdering af tørkens indflydelse på skovbruget (notat fra IGN, KU)
- d.** Notits om planteafgang forårsaget af tørke på Naturstyrelsens arealer